

Frank Aaen (EL):

Denne diskussion drejer sig om, hvorvidt skatteministeren var i god tro, da han hævdede, at alt var lovligt. Det er et godt spørgsmål, som vi gerne vil være med til at få et svar på. Men jeg synes, der er lige så meget grund til at spørge, om Giversen og Sparekassen Nord var i god tro. Kan man forestille sig, at en direktør for et af landets største pengeinstitutter med en stribe af højt gagerede rådgivere kunne tro, at man kan få et fradrag ud over faktisk lidt tab? Havde Giversen nogen som helst anledning til at tro, at Sparekassen Nord kunne få opfyldt et krav om et fradrag på 173 mio. kr. for at overtage Himmerlandsbanken og dermed få en bank kvit og frit betalt af skatteyderne?

Ja, Giversen har åbenbart været i god tro. Og hvis det er tilfældet, hvoraf kommer så denne vildfarelse, at der lovligt med skattefradrag kan ydes tilskud til overtagelse af et pengeinstitut? Det spørgsmål synes vi er fuldt så vigtigt som at få oplyst, om en skatteminister bevidst har misinformeret Folketinget. Og det siger vi ikke for at frede eller undskylde skatteministeren; tværtimod, vi er med til at foreslå en dagsorden i dag, som siger, at der skal nedsættes et udvalg, som kan placere et ansvar i sagen.

Men vi ønsker, at det, vi diskuterer i dag, ses i den rette sammenhæng. Og hvis der er tale om en mangeårig praksis, måske med lidt forskellige metoder, men hver gang med et stort tab for skatteyderne til følge, så er der grund til at få placeret det politiske ansvar hos alle, der har stået for denne praksis, og ikke bare hos den sidste i rækken.

Jeg synes også, den holdning er blevet meget mere interessant i løbet af debatten i dag, hvor vi har forstået at både V og K synes, at pengene skulle gives til Sparekassen Nord, men bare skulle være givet på en anden måde.

Giversen er formentlig en klog mand. Men vi har vel ikke grund til at tro, at andre bank- og sparekassedirektører i dette land skulle være markant dummere end ham – eller sagt på en anden måde: Har Giversen ment, at han kunne få et stort fradrag for at overtage Himmerlandsbanken, så er der sikkert også andre, der har fået den snedige tanke, når de har overtaget nødlidende pengeinstitutter.

Vi ved jo, at da Bikuben overtog det meste af Bornholmerbanken, fik de et tilsagn om et fradrag på 126 mio. kr., og vi ved, at i alt 55 banker og sparekasser siden 1984 er ophørt med at eksistere og er blevet overtaget af et andet institut,

der i den forbindelse har fået et skattefradrag. Hvor store skattefradragene har været, ved vi ikke, men vi ved, at der alene for Kronebankens vedkommende tilbage i 1985, da Provinsbanken overtog den, blev talt om et skattefradrag på 1 mia. kr. – én milliard kroner! Og vi ved, at de 55 ophørte pengeinstitutter havde en samlet balance på 100 mia. kr. Det vil sige, at vi taler om pengeinstitutter svarende til 80 gange Himmerlandsbanken.

Enhedslisten rekvirerede en oversigt fra Finanstilsynet over de ophørte finansinstitutter i perioden siden 1986, og listen beløber sig til ca. 100. Alle og enhver, der er interesseret i det – deroppe, her, hvor som helst – kan få listen hos os.

Der er ingen, der ved, hvad det har kostet, undtagen i de seneste tilfælde med Sparekassen Nordjylland, med Varde Bank, hvor staten måtte gå ind med en garanti på 4,4 mia. kr., og med milliarder til bankerne oppe på Færøerne, hvor det jo i øvrigt også var danske banker – eller rettere Den Danske Bank – som spillede en hovedrolle.

Vi har alligevel nogle udtalelser i dagspressen, som mere end antyder, hvad det drejer sig om i beløb. Sidste vinter udtalte repræsentanter for nogle revisionsfirmaer, Coopers & Lybrand og KPMG C. Jespersen – nogle af de største herhjemme – at der var klare paralleller til Himmerlandsbanksagen i en række sager.

En af disse skatteeksperter var åbenhjertig nok til at sige, at konstruktionerne nok ikke kunne holde juridisk, men der var, sagde manden, i Folketinget meget bred politisk forståelse for fremgangsmåden. Det er et citat fra dagbladet Børsen for d. 4. november 1993.

Månedens før havde Jyllands-Posten den 5. oktober 1993 refereret tilsvarende udtalelser fra andre eksperter:

»Når banker skal reddes, er det almindelig praksis, at skattevæsenet bevilger fiktive skattefradrag til redningsmanden som et led i handelen. Den danske statskasse går glip af trecifrede millionbeløb, hver gang en kriseramte bank skal reddes.«

Det skrev man altså i den ikke særlig socialistiske Jyllands-Posten.

Nok så interessant beskriver en af Bikubens chefer i Jyllands-Posten, hvordan denne tildelelse af skattefradrag gennemføres. Man tager en forhandling med Told- og Skattestyrelsen, siger han, og finder ud af, hvad de vil give i skattefradrag. Det er ikke os, siger han, der ønsker at